

Reggeli Ujság

23. évfolyam

Felelős szerkesztő:
ANDRÉE DEZSÓ

265. szám

A doni nagy csata tovább tart

A németek a középső szakaszon visszaverték az oroszok támadásait
Eden beismeri, hogy a Tuniszért folyó küzdelem válságos szakaszába érkezett

A német véderő főparancsnoksága közli:
A Volga és a Don között és a nagy Don-kanyarulatban az ellenség súlyos páncélos- és gyalogsági támadásai tovább tartanak. E támadásokat elkeseredett harcokban elhárítottuk. Az ellenség ismét számos páncélos harckocsit veszített. Saját légi támadásaink az ellenségnek emberben, nehéz fegyverekben és mindenféle járműben súlyos veszteségeket okoztak.

Sztlalingrádban az ellenség támadó kísérletei szerdán is összeomlottak.

A középső frontszakaszon november 25-én Kalinintól délre és Toropjevtől délkeletre és keletre az ellenség várt támadása széles arcvonalon megindult. Szerdán valamennyi támadást, részben kemény harcokban visszavertük, az átmeneti helyi betöréseket pedig ellentámadásokkal védtük ki. Tizenhét szovjetpáncélos megsemmisítettünk.

Cirenaicában és Tunéziában előretolt osztagok csatározásai során ellenséges járműveket zsákmányoltunk és foglyokat ejtettünk. Nyugat-Cirenaicában menetoszlopokat, sáfortáborokat és őtegállásokat bombáztunk.

A légierő kötelékei a tunéziai fronton ellenséges páncélos- és gépesített osztagokat és csapatzállásokat támadtak.

Az angol légierő szerdán a Földközi-tengeren s a megszállt nyugati területek partvidékén 8 gépet veszített. Hat német gép nem tért vissza.

Az északafrikai hadjárat kínos késedelmet szenved

A Dagens Niheter londoni jelentése szerint az angol lapok északafrikai tudósítói megállapítják, hogy a szövetségesek nem kezdenek nagyobb offenzívát a szárazföldön mindaddig, amíg további légi erősítéseket nem kapnak. Bár még nem dőlt el a légi uralomért folyó harc az északafrikai fronton, sőt még döntő szakaszába sem érkezett, a szövetségesek jelentéseiből mégis nyilvánvaló, hogy a tengelyhatalmak kedvezőbb kiindulási helyzetük következtében nagyobb erősítéseket szállíthatnak bombázókban és vadászrepülőkből, mint a szövetségesek.

A Göteborgposten londoni jelentése szerint a tengelyhatalmak a Bizerta—Tunisz—Szardínia háromszögben feltétlenül légi fölényben vannak. Ezt angol katonai, tengerészeti és légi szakértők egyöntetűen megállapították.

Londonból érkező jelentések sze-

rint az angol sajtóban aggodalomteljes találgatás indult meg azzal kapcsolatban, vajjon miért jelentette ki Eden az alsóházban, hogy a Tuniszért megindult harc válságos szakaszába érkezett. Mindössze annyit tudnak, hogy a szövetségesek három főhadiszállása Észak-Afrikában nagyon szűkös lett s az egyébként beszédes harctéri tudósítók sincsenek ugylátászik abban a helyzetben, hogy megfejtsek Eden nagyfokú tartózkodását. Az angol sajtó számol azzal, hogy súlyos, sőt előreláthatóan nagyon hosszadalmas harcot kell majd vívni Tuniszért és a beállott késedelmet máris taktikai, sőt hadászati jelentőségű visszavonulások minősítik. Az angol sajtó megállapítja, hogy minden nappal rosszabb lesz a szövetségesek kiállása a végleges eredményre, mert a németek és olaszok egyre jobban kiépítik és megerősítik tuniszi állásaikat.

Törökország és az angol diplomácia mesterkedései

Az angolszász diplomácia Ankarában az angol—amerikai csapatok északafrikai partraszállását és a Szovjet sztlalingrádi offenzíváját arra használja fel, hogy Törökország előtt olyan színben tüntesse fel a politikai helyzetet, melyben török részről is visszahatást várnak. Az angolszász oldalról észlelhető és egyre fokozódó sürgés alátámasztására Ankarában felhasználják a hadianyagszállítókat is, amelyeket Törökország kapott és továbbra is kap. Hogy ezeknek a sürgéseknél megfelelő nyomtatékol adjanak, angol rész-

ről közölték, hogy a VIII. angol hadsereg pillanatnyi harci feladatainak befejezése után teljes erejével Szíria és Irak felé fordul. Ezt a bejelentést úgy magyarázzák, mint olyan intézkedést, amely alkalmas Törökország hátának védelmére, hogy ezzel is megkönnyítsék elhatározását. A sürgető diplomáciai tevékenységhez tartozik az a sokat hangoztatott megállapítás is, hogy Törökországra különösen mint kitűnő repülőgéphordozóra gondolnak, tekintettel arra, hogy a sok repülőter, amelyet Nyugat-Anatóliában angol segédlet mellett az utóbbi években berendeztek, erre igen alkalmas.

NEMET ELLENTÁMADÁSOK A DONNÁL

A Bud. Ért. berlini jelentése szerint a Don mentén már megállt a Szovjet támadása és a német csapatok mindenütt ellentámadásba mentek át.

ANGLIA HADICÉLJAI

Genfből jelenti az Interim: A Nineteenth Century angol folyóirat kiadója hosszabb fejtegetést közöl Anglia hadicéljairól. A cikk a brit hadviselés főcélját az európai erők egyensúlyának helyreállításában jelöli meg. Ennek az egyensúlynak helyreállítása és fenntartása érdekében Nagybritanniának újból biztosítania kell megtámadhatatlan uralmát a Földközi-tengeren s azt soha többé nem szabad feladni. Nagybritanniának Olaszországot illető szándékairól a lap azt írja, hogy Olaszországot teljesen le kell fegyverezni, Albániából az olaszokat el kell távolítani és Isztriát Triszezzel, Fiumével és Pólával egyetemben az újból helyreállított Jugoszláviához kell csatolni. Az olaszoknak át kell adniok a Dodekanezoszt Görögország számára és hadászati okokból ki kell szolgáltatniok Pantelleria szigetét is. Olasz-Keletafrika elvesztésén kívül az olaszokat — a brit földközi-tengeri stratégia követelményeinek megfelelően — ki kell szorítani Libiából és Cirenaicából.

A cikk hangoztatja ezután, hogy újból fel kell támasztani a független Lengyelországot, még pedig erősebb stratégiai határokkal mint 1939 szeptemberében. Az új Lengyelország számára tengerpartot is kell biztosítani, hogy tengeri és szárazföldi hatalom legyen.

Angol felfogás szerint Csehszlovákiát is újból fel kell támasztani és hozzá kell csatolni Ausztria valamint Magyarország területét is, hogy a csehek megvalósíthassák jövőbeli két főfeladatukat vagyis az ausztriai pángermanizmus és a magyarországi revizionizmus kiirtását.

A Balkán nem Görögország uralma, hanem az ismét feltámasztott Jugoszlávia vezetése alá kerülne.

Mint a lap kiadója a továbbiakban kifejti, a három megnagyobbított államnak: Lengyelországnak, Csehszlovákiának és Jugoszláviának ez a vonala biztosítja a szükséges védőfalat Anglia számára a Szovjetunióval szemben. Az Oroszországtól való félelem — mondja a cikkíró — bármennyire is sajnálatos, de növekszik és ezt nem lehet vitával elintézni.

Fejtegetesei végén a brit kiadó kiadója megjegyzi, hogy Nemetszág erőszakos feldarabolása a szövetségesek részéről hiba lenne. Inkább arra kell minden eszközzel törekedni, hogy a német, valamint a szlovén ipar javarészt foglalkoztatásukkal a német határokat módosítani kell a győze hatalmak hadászati szükségleteinek megfelelően. Természetesen a szövetségeseknek és főleg Angliának a háború után is fenn kell tartani túlsúlyát fegyveres erőben, mert csak így lehet megővni Európa békéjét és egyensúlyát. Az említett célok elérésének a főfeltétele a lap szerint az, hogy a háború ne tartson túlsokáig, mert ebben az esetben Nemetszág nem fogja elveszíteni. (MTI)

CHURCHILL SÜLYOS VERESÉGE AZ ALSÓHÁZBAN

Londonból jelentik: A Churchill kormány szerdán az alsóházban oly súlyos vereséget szenvedett, amilyen még nem érte fennállása óta. Az alsóházban a háborús szolgálatban álló vagy sebesült asszonyok hadiségeit tárgyalták. A kormány a felmerült ellenvélemények következtében szavazást rendelt el. A kormány mellett 95, ellen pedig 229 szavazatot adtak le.

CARMONA NYILATKOZATA

Lisszabonból jelentik: Carmona portugál elnök a Diário de Lisboa munkatársa előtt többek között ezeket mondotta:

Meggyőződésem és hitem, hogy Portugáliát megkíméli a háború. Az ország abban a szerencsés helyzetben van, hogy olyan rendkívüli tehetségű kormányelnöke és külügyminisztere van, aki nagy ráteremtéssel vezet az országot, a mostani nehéz idők követelményeinek megfelelően.

NEMZETI (volt APOLLO) Mai műsor
FILMSZÍNHÁZ
Hazajáró lélek
 Főszereplők: Karády Katalin, Pájer Antal, Kiss Nagy, Csontos Gyula, Somlay Arthur, Máty G.
 Legu, abb magyar és UFA világhíradó

ATTILA (volt ODEON) Mai műsor
FILMSZÍNHÁZ
Érik a gyümölcs
 Főszereplők: Henrie Fonda, Jane Garvell és Russel Simpson
 Legu, abb magyar és UFA világhíradó

ZRINYI (REA) Mai műsor
FILMSZÍNHÁZ
Tavaszi szonáta
 Főszereplők: Szécsényi Lya, Uray László, Vitéz Benkő Gyula, Diaklárai Zoltán, Lelkes S.
 Legu, abb magyar és UFA világhíradó

HALLÓ!

A francia tengernagyi hivatal szerdán ideiglenes listát közölt a francia haditengerészet északafrikai veszteségeiről. Eszerint a francia haditengerészet vesztesége eddig 1200 ember és 16 hajó.

Franciaországból az utóbbi hónapokban közel 100.000 ipari munkás érkezett Németországba. Így a birodalom területén dolgozó francia ipari munkások száma meghaladja a kétszázszázat.

A NTI ismerteti a brit hírszolgálat egyik jelentését, amely szerint Duncan dandártábornok, az európai hadszíntéren működő amerikai légierők főparancsnoka eltűnt. Az amerikai tábornok november 17-én indult Angliából repülőgépen Észak-afrikába. Gepe Franciaország északi partja mentén kényszerleszállást végzett és azóta az amerikai tábornokról nincs hír.

Az angol hírszolgálat jelentése szerint az angolszász tervek szerint arab gazdasági blokkot akarnak szervezni Északafrikában, amely az Atlanti-óceántól Törökországig terjedne. Amerikai technikusok már ki is dolgozták az erre vonatkozó tervet. Legelső feladatuknak tekintették Tunisztól Tobrukig terjedő vasútvonal tervének elkészítését. A német hírszolgálat szerint ez mutatja legjobban Roosevelt terveit Észak-afrikával kapcsolatban. Igazolja ez a terv azt is, hogy hazugság az, mint a háború után visszaakarnák adni Marokkót, Algirt és Tuniszt Franciaországnak, mert az igazi terv amerikai fenhatóság alatt megszervezni az arab gazdasági blokkot.

A Stefani megbízható forrásból származó hírek alapján arról számol be, hogy vasárnap önműködő fegyverekkel és kézi gránátokkal felszerelt marokkói szabadharcos csoport Sidi Jahia közelében megtámadott egy amerikai katonai alakulatot, amely útban volt a város felé. A marokkóiak csaknem valamennyi amerikai katonát megölték, majd saját sebesülteiket magukkal hurcolva, eltűntek Marokko belsejében.

A spanyol rendőrségnek sikerült ismét egy öttagú bandát letartóztatni, amelynek tagjai a polgárháború alatt számos quilkosságot követtek el. A banda vezére Vidal Fernando Espanto volt.

November 26-tól december 2-ig
Zenes film!
BALALAJKA
 Főszereplők: Eddy Nelson és Hajmássy Ilona
 Legu, abb magyar és Ufa híradó
 Előadások kezdete: minden nap 3, 5 és 7 órakor. Vasárnap és ünnepnapon 11 órakor. Matiné.

Olasz egységek fényes nappal több amerikai hajót süllyesztettek el Afrikában

Az olasz sajtó szerint Roosevelt Spanyol-Marokkó ellen készül

Mint a Stefani jelenti, az olasz repülőknél és búvárhajóknál a francia-északafrikai partok mentén összegyűlt angol egységek ellen intézett támadása kedden is újabb sikerekkel járt. Egy torpedórombolón és egy igen nagy hajón kívül az olaszok 3 más nagy ellenséges szállítóegységet süllyesztettek el. Az olasz légi erő és az olasz búvárhajók tevékenysége erősen akadályozza az ellenséges támadás kifejlődését.

Az angolszász támadás megindulása óta az olasz repülők és búvárhajók az algiri és tuniszi partok mentén tíz nagy gőzhajót és két cirkálót süllyesztettek el, 8 kereskedelmi hajót és négy hadihajóegységet pedig megrongáltak. A keddi teljesítmények azért is különösen figyelemreméltók, mert világos nappal történtek, az ellenséges támaszpontok közvetlen közelében, rossz időjárási viszonyok mellett. A nap sikeres felderítésekkel kezdődött. Az első támadás 13 órakor indult meg a Bougaroun-fok közelében. Az olasz egységek itt kis távolságból, két torpedó lövéssel elszelvényezték a már jelentett 20.000 tonnás gőzöst, amely csapat szállításokra szolgált. Tizen-négy óra 10 perckor az olasz egységek egy 6000 tonnás gőzöst süllyesztettek el, félórával később pedig egy közepes nagyságú hajót. Az ellenséges vadászgépek nem tudták az olasz erőket távol tartani.

ROOSEVELT ÜZENETEI

A Popolo di Roma hosszabb cikket közöl „Roosevelt” üzenetei” címmel. A cikk hangsúlyozza, hogy Roosevelt a nemzetközi politika zavaros pillanataiban szokott üzeneteket intézni más népekhez s ezek az üzenetek egyben előjátéka az Egyesült Államok harcászandékainak. Az üzenetek tele vannak bibliai idézetekkel, de a valóságban mindenütt, ahova az amerikaiak megérkeznek, észreveszi a lakosság, hogy nem szabadítókról, hanem támadókról van szó. Az amerikaiak azonban mégis elvárják, hogy az egész világon mindenfelé örömmel fogadják őket. Az északamerikai megszállási műveletek nem keltik a remélt hafást, hiszen maga Anglia is csak kelleflenül tűri az amerikaiak működését.

A lap a továbbiakban a következőket írja: Jelenleg Afrikára irányulnak az északamerikai támadó szándékok. Roosevelt Spanyol-Marokkó ellen készül megismételni a Francia-Marokkó ellen tett lépését. Roosevelt ugyanahhoz a módszerhez folyamodik: felajánlja a spanyol népnek a gazda-

sági védelmet és támogatást és kötelezi magát Spanyolország és gyarmatai területi épségének tiszteletben tartására. Ugyanakkor Sidi Mohamed marokkói szultánhoz üzenetet intéz, amelyben hangsúlyozta ismert programját a marokkóiak boldogításáról. Roose-

vett — úgy látszik — fel akarja szítani a szultán szívében a vallási és politikai irredenta szikrát, hogy azt Eisenhower tábornok kihasználhassa. Roosevelt afrikai hódító tervének esetleges akadályát látja Spanyol-Marokkóban és ezt sürgősen ki akarja küszöbölti. Ezért siet egyrésztől megnyugtatni Madridot, másrésztől felébreszteni a marokkói öntudatot. Az ideiglenes spanyol-mozgósítás óvatossági rendszabály, amely válaszhatnak tekinthető az amerikai elnök üzenetére.

Senki sem formálhat jogot a maga jogellenes magatartásából

Elvették tőle a lopott pénzt, erre bírói úton akarta visszapereelni

Tíz évvel ezelőtt, 1932 februárjában furcsa dolgok történtek az óbecsei Klein és Horváth cégnél. Ifjú Tóth István óbecsei kereskedő, 1925 óta állott a cég szolgálatában, előbb mint könyvelő, később pedig mint pénztáros. 1932 február 6-án a cég megbízásából 300.000 dinárt kért a cég részére Belgrádból s a pénzzel még ugyanaznap este megérkezett Óbecsére Nyomban elment a cég beltárgya, Horváth Bernát lakására, hogy átadja a pénzt. Mivel Horváth gyengélkedett, átadták Tóthnak a kasszakulcsot, hogy a pénzt helyezze a kasszába. Tóth eltávozott, majd rövid idő múlva visszatérve visszaadta a kulcsot azzal, hogy a pénzt behelyezte a pénztárba. Február 7-én, tehát másnap reggel észrevették, hogy a pénztárszekerény airta tárványitva áll s a cégtársak megdöbbenve tapasztalták, hogy

adott, 100.000 dinárt magának tartott meg, de ezzel szemben tanúk előtt beismerde, hogy

a sikkasztást valóban ő követelte el.

A csendőrségnek valamiként tudomására jutott a pénz előkerülése ismétleten letartóztatta Tóthot, de a cégtársak kijelentették, hogy nem kívánják az üldözést s ekkor Tóth véglegesen szabadlábra került. Ilven előzmények után azonban a cég már nem volt hajlandó visszavenni Tóthot. A megtévedt pénztáros nem elégedett meg azzal, hogy visszanyerte szabadságát, hanem nyomban erkölcsi kártérítési perrel és

hamis vád miatt feljelentéssel kísérletezett a cégtársak ellen.

A kísérlet sikertelen maradt. Most, hogy a körülményeket kedvezőeknek találta ifjú Tóth, ismét kísérletezett Horváthéknál, majd újra bírói úton próbált érvényt szerezni jogellenes követeléseinek. Tóth ugyanis nem birt megnyugodni abban, hogy a sikkasztása és munkaadói jóvóltából neki jutott 100.000 dinár kiesett a kezéből, hanem ezt a pénzt, helyesebben 9800 pengőt percelte özvegy Horváth Bernátné és Horváth Gergelytől, mint a cég örökösétől.

A megtörtött főtárgyaláson a diszkrét iratok tanulmányozása s a bizonyítási eljárás során elhangzott vallomásokból kiderült, hogy milven pénzt akar visszapereelni ifjú Tóth István. Az ügyet tárgyaló dr. Rigó Ernő törvényszéki bíró, polgári egyesbíró a bizonyítási eljárás és perbeszéd után a következő ítéletet hozta:

Ifjú Tóth Istvánt, felperest, keresetével elutasítja

s kir. törvényszék és végrehajtás terhével arra kötelezi, hogy 15 napon belül 572 pengő perköltséget alperes képviselőjének kezébe megfizessen.

Indokolásában a bíróság megállapította, hogy a felperes jogellenes magatartásával jutott hozzá a keresetbe vett 98.000 dinárhoz, minthogy pedig általános jogszabály, hogy senki sem formálhat jogot a maga jogellenes magatartására, a bíróság a keresetet elutasította.

a kasszából eltűnt a Tóth által előző napon hozott 300.000 dinár mellett a korábban odahelyezett 6.000 dinár is.

A cég feljelentést tett a csendőrségnek, amely letartóztatta Horváthot és Tóthot, mivel a kasszán nem voltak külséremi nyomok s ez az önbetörés gyanúját keltette. A letartóztatottakat beszállították az újvidéki törvényszék fogházába, ahol Horváth Bernáttal szemben beszüntették a vizsgálatot. Később a cégtársak kijelentették, hogy nem kívánják a bűncselekmény üldözését s ekkor Tóthtal szemben is beszüntették a vizsgálatot. Egy hónap múlva ismét letartóztatták ifjú Tóth Istvánt s ekkor az általa dr. Vlahovics Milosnál letétbe helyezett 98 ezer dinárt visszaadta a csendőrség a cégnek, majd ugyanennek közbenjárására ismét büntetlenül

szabadlábra került Tóth István.

A nyilvánosság ennyit tudott meg az ügyről, most azonban, tíz évvel később, kiderültek a háttér részletei is, mégpedig ifjú Tóth István jóvóltából. A 306.000 dinárt ifjú Tóth István sikkasztotta el. Ez csakhamar tudomására jutott a cégnek s március 5-én Weinberger Miklós közbenjárására úgy intéződött el csöndben a dolog, hogy ifjú Tóth István 200.000 dinárt vissza-

Az ismeretlen anya gyermekének fíókzatos halála

Szombathelyről jelentik: Zsebe István szentkirályi munkás és felesége pár nappal ezelőtt magukhoz vették egyik rokonuk nőismerősének gyermekét, egy négyhetes fiúcsesemőt, hogy majd felnevelik. Nehéz anyagi körülmények is kényszerítették őket erre, mert a csecsemő gondozásáért havonta bizonyos összeget kaptak volna. A gyermek anyját közelebbről nem ismerték, nem is látták, csak azt tudják, hogy férjétől különváltan él Győrben. Mult hét péntekén szállították hozzájuk a csecsemőt, aki azonban

a szombatról vasárnapra virradó éjszaka rejtélyes körülmények között meghalt, még mielőtt orvost hívtak volna.

Zsebe István azonnal jelentette az ügyet a járási körorvosnak, aki a szükséges intézkedések után értesítette a vépi esendőrőrsöt. A esendőrség széleskörű nyomozást indított a különös és rejtélyes ügyben, legelőször is a gyermek anyját akarták kihallgatni.

Távirat útján értesítették is, de Győrből az a meglepő válasz jött, hogy egyáltalán nem ismerik.

A esendőrség változatlan erővel nyomoz.

Szülői értekezlet az újvidéki tanítóképzőben

Meghívó

Az újvidéki m. kir. áll. liceum és tanítóképző-intézetével kapcsolatos gyakorló iskolában 1942. november 28-án, (szombaton) délután pontosan 4 órai kezdettel szülői értekezletet tartunk, melyre gyakorló iskolai növendékeink szüleit és hozzátartozóit, a tanügy iránt érdeklődőket, az iskola munkáját figyelemmel kísérőket — mely tisztelettel — meghívja az igazgatóság.

Műsor:

1. Hiszekegy. Eneklük az intézet IV.—V. éves növendékei. 2. Beköszöntő. Mondja: Szilágyi János igazgató. 3. Szabó Lőrinc: Lóci óriás lesz. Szavalja: Tóth László IV. éves növendék. 4. „Család és az iskola”. Elmondja: Böröczky Vilmos, gyakorló isk. tanító. 5. Gyermekek dalok. Eneklük az intézet IV.—V. éves növendékei. 6. Majthényi György: Zsuzsók iskolába megy. Szavalja: Tóke István V. éves növendék. 7. Himnusz. Eneklük az intézet IV.—V. éves növendékei.

Hol kapható Budapest

a Reggeli Újság?

Nyugati p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. III. (perros)
Teréz krt. 15
Múzeum krt. 1
Tungaria-szálló
Szt. Gellért-tér BSZKRT varos
Erzsébet krt. 39
Rákóczi-út 21
Erzsébet krt. 1
József krt. 50
Kelenföld p. u.

Tűz Újvidék központjában

Elegett egy nyomda berendezése

Csütörtökre virradóra tűz pusztított Újvidéken a város központjában a II. Rákóczi Ferenc-út 4 szám alatti házban. A tűz a házban lévő nyomdában keletkezett, amelynek tulajdonosa Gellér Béla. A tüzet Hadnagy Imre városi kapitány vette észre reggel öt perccel 6 óra előtt és telefonon értesítette a tűzoltókat, akik két motoros fecskendővel vonultak ki a tüzhöz. Mire a tűzoltók megérkeztek a nyomda szedőterme lángokban állott.

Nem csak a szedőszekrények és a fából készült plakátbetét égtek, hanem a lángoktól tüzet fogott a szedőterem mennyezete is és az a veszély fenyegetett, hogy a tűz átterjed a szomszédos gépteremre is, amelyben a vágó- és nyomógépek vannak. A tűzoltóknak önfel-

áldozó munkával sikerült a tűz további terjedését megakadályozni és megmentették a géptermet, amely még vízkárt sem szenvedett. Megfeszített munkával reggel 7 óra után eloltották a szedőteremben lévő tüzet is.

A nyomda kára mintegy 3500 pengő,

biztosítva a nyomda nem volt. A vizsgálat megindult annak megállapítására mi okozta a tüzet a nemrég létesült újvidéki nyomdában.

Szerdán este kéménytűzhöz hívták ki a tűzoltókat. A Zrínyi Ilona-utca 64. szám alatti ház kéménye gyulladt ki. A kivonult tűzoltók hamarosan eloltották a tüzet, amely a kémény rossz felépítése és elhanyagolt állapota miatt keletkezett.

20.000 sertést hizlaltat Újvidék városa

MENTESÍTETEK A TENGERI BESZOLGÁLTATÁSA ALÓL AZOKAT A GAZDAKAT, AKIK ÚJVIDÉK VÁROSÁNAK SERTÉST HIZLALNAK

Újvidék város vezetősége megállapodást kötött több sertéshizláló gazdával és szövetségekkel, hogy ezek a város ellátatlan lakossága zsírellátása céljaira szükséges sertéseket kihizlaltják és a megállapított hatósági áron eladják a városnak.

A sertéshizlálókkal 20.000 sertés kihizlaltására és leszállítására állapodott meg Újvidék városa és ezzel a mennyiséggel teljesen biztosítják az ellátatlan lakosság zsírszükségletét.

A város a hadiüzemek parancsnokságával együtt kötötte meg ezeket a szerződéseket és így módon a hadiüzemek személyzetének és munkásságának zsírellátását is biztosította. A bérhizlálásra vonatkozó szerződéseket a közellátási minisztérium is jóváhagyta és egyúttal elrendelte, hogy

azok a tengeri termelők, akik Újvidék városával bérhizlaltást kötöttek, nem kötelesek be-

szolgáltatni tengeri termékeket, egyúttal elrendelte azt is, hogy ezeknél ne rekviráljanak tengerit.

A közellátási minisztérium utasította a közellátási felügyelőséget, hogy a tengeri felmentésére vonatkozó intézkedéseket tegye meg. A közellátási hivatal az erre vonatkozó munkát már megkezdte és a bérhizláló termelők rövidesen értesítést kapnak arról, hogy a holdankénti nyolc és fél mázsa tengerit nem kötelesek beszolgáltatni.

Az összes bérhizlaltok magyar, német és szerb nyelven írt figyelemzést kapnak, amelyben pontosan elsorolják köteleseiket, egyúttal felhívják figyelmüket arra, hogy

a bérhizlálás céljaira felmentett tengerit ne használják fel spekulációs célra s ne próbálják meg feketén eladni, mert ez esetben a legszigorúbban megbüntetik őket.

Szizzal verték, lábbal rugdosták és halálra éhezették az ötéves kisleányt

Száznál több sérülést találtak az orvosok a kis Zweig Eva holttestén

A budapesti törvényszék most kezdte tárgyalni a vadállati kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság ügyének tárgyalását, amelynek vádlottjai a gyermek apja, Zweig Andor Vince gépkocsivezető és vadházastársa, Szalay Józsefné. Az ügyészség mindkettőjüket halálotkozó súlyos testisértéssel, ezenfelül csalással és okirathamissal vádolja. Zweig és vadházastársa ugyanis a Zweig hites feleségétől származó 5 éves Eva nevű gyermeküket hónapokon keresztül

kézzel, ököllel, vonalzóval és szizzal ütötték-verték, lábbal rugdosták, nekilökték a bútoroknak, emellett éhezettéssel egészségét aláásták.

A szerencsétlen kisgyermek a sérülések tömege és az éheztetés következtében leromlott, szervezete nem bírta tovább és agysérülése

folytán eszméletlen állapotba került, majd röviddel a Fehérkereszt kórházba való beszállítása után június 1-én reggel meghalt. Zweig és vadházastársa ezenfelül a fővárost és a honvédelmi minisztériumot többszáz pengővel károsították meg, mert úgy tüntették fel Szalayné, mint aki törvényes felesége Zweignek, hadisegélyeket vettek fel és a menhelyben lévő gyermek részére is segélyeket kértek, bár a gyermek nem volt az ő gondozásukban.

Elsőnek Zweig Andort hallgatta ki a bíróság. — Kérem — védekezett — igaz, hogy megvertem a gyermeket, ha rossz volt, mert rosszul nevelték de az nem igaz, hogy ökölrel ütöttem és rugdostam.

Az egész a szomszédok kitalálása.

Élőknek nincs más dolguk, mint az én ügyemmel törődni.

Szalay Józsefné a jogtalan hadisegélyekkel kapcsolatos okirathamissítást és csalást elismerte, de tagadta, hogy a gyermeket éhezettette és verte volna. Orsós Ferenc dr. törvényszéki orvosszakértő mondta el ezután véleményét.

— Hangsúlyozom, — mondotta — hogy

ilyen nagyszámú és ilyen súlyos sérülést még soha gyermekhulla boncolásnál nem találtunk.

Az utolsó napon elszendvedett fej- és hassérülés az előző bántalmazások nélkül is elegendő lett volna a halál előidézésére. Amilyen leromlott állapotban a kisleány volt, a kiéheztetési állapot két nap alatt is kifejlődhetett. Összesen száznál több sérülést tudunk megállapítani a kis holttesten.

A tanúk közül elsőnek Stelmár Lászlóné óvónőt hallgatták ki. Körülbelül két hónapig járt a kis Éva az óvodába — mondotta az óvónő. — állandóan össze volt verve és gyakran volt beteg. Az apja nagyon gyakran éppen akkor jött érte az óvodába, mikor a gyermek ebédelniakart és felvitte. Nagy a gyanúm, hogy aznap nem is evett, mert sokszor másnap

úgy jött be, szédülve az éhségtől, mint a részeg.

Többször bevittem a kis Évát az óvodába, levetkőztettem és megvizsgáltam. Csupa kék folt volt. Mikor kérdeztem, mi történt, csak annyit felelt: Kikaptam, mert rossz voltam. Mikor faggattam, mit csinált, kiderült, hogy jelentéktelen dolgok miatt verték össze-vissza, egyszer például elvesztette a szalagot a hájából, azért. Az apjának többször szemrehányást tettem és figyelmeztettem, hogy a gyermek menhelybe kerül újra, ha ütök-verték. Erre Zweig kijelentette:

— Nem engedem menhelybe, akkor inkább elemésztem. Egyébként a kis Éva a legrendesebb, legtüstább gyermek volt az óvodában.

fejezte be érdekes tanuvallomását az óvónő.

Ezután özvegy Racskó Józsefné gyári munkásnő, Katona Istvánné cukorkaárus, majd Zweig Andorné tett tanuvallomást. A két első asszony, akik a házban laktak, elmondották, hogy a gyerek állandóan tele volt kék-zöld foltokkal és panaszkodott, hogy apja szizzal, anyja pedig főzőkanállal verte. Hideg időben is könnyen öltöztették a gyermeket és ha a kék foltok felől kérdezték Szalayné, azt felelte: Biztos elesett.

A bíróság Zweig Andort és Szalay Józsefnét bűnösnek mondotta ki halált okozó súlyos testi sértésben, csalásban és okirathamissításban és ezért Zweig Andort tízévi, Szalay Józsefné pedig nyolcévi fegyházra ítélte.

Leégett a réffalui gróf Pejácsevich kastély

MÁSFÉLMILLIÓ KUNA KÁR

Eszékről jelentik: Réffalun nagy tűz pusztított. Kéménytűz következtében kivulladt a már régebben műemléknek nyilvánított gróf Pejácsevich kastély. A tűz olyan rohamosan terjedt, hogy az épületnek

csak a keleti szárnyát sikerült megmenteni.

A kastélyban aggokházát rendezték be a Szent József rend apácánővéreinek vezetése alatt. Az aggokházának lakóit sikerült kimenteni a lángleugerből. Az anyagi kárt másfélmillió kunára becsülik.

A visszatért területek kulturális Szövetségei Szinnyei-Merse Jenő és Antal István miniszterekkel

Még az elmúlt tél folyamán a DMKSz kezdeményezésére munkaközösségre léptek a visszatért területek szövetségei. A felvidéki Széchenyi Magyar Kulturális Egyesület, az ungvári Északmagyarországi Közművelődési Egyesület, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület és a DMKSz. Ez a munkaközösség, havonta tart a Szövetség székhelyén megbeszélést és egységes álláspontjukat a nemzetiségi, szóróanyag, a népművelési és az ifjúsági kérdésekben már ismertették Kállay Miklós miniszterrel előtől egy előbbi kihallgatáson. November 25-én tartották a Szövetségek ismét eszéves ülést, amelyen elhatározták, hogy december 1-én a Visszatért Területek Egyesületei irodája elnevezés alatt Budapesten gr. Károlyi u. 22. sz. a

közös irodát nyitnak, amely munkaközösség ügyeit intézi és együtt látja el a társszövetségek budapesti képviselőit is. Az ülést követően a Szövetségek Krámer Gyula felsőházi tag, a DMKSz, Schubert Tódor a SZEMKE, dr. Szathmári Lajos a FMKE és dr. Simon Menyhért az EMKE vezetésével a munkaközösség központi tagjai először Szinnyei-Merse Jenő kultuszminiszternél tették tisztelő látogatást és előadták kéréseiket a területek népművelési kérdéseire vonatkozólag. A miniszter örömmel üdvözölte a munkaközösséget és kijelentette, hogy

a népművelést elsősorban ezeknek a nagy társadalmi szervezeteknek bevonásával kívánja megvalósítani.

Utána bemutatkozó látogatást tettek dr. Antal István nemzetvédelmi miniszternél, aki a munkaközösségnek teljes támogatását helyezte kilátásba és kérte, hogy a mai nehéz időkben

elsősorban a társadalmi szervezetek segítségére fontos munkájánál. A küldöttség végül dr. Bisztray Gyula, a kultuszminisztérium népművelési osztályának vezetőjénél tett látogatást.

Budapesti vitaminháborúja

Budapest üres telkein a főváros üzem, intézményei és intézetei 400 hold területét fűtették be konyhakerti növényekkel és a termés meghaladta a háromezer mázsát. Az ingatlanok tulajdonosai 631 hold kiterjedésű területet műveltek meg és a terméseredmény megközelíti az ötezer mázsát, vagyis összesen

8 ezer métermázsas konyhakerti és egyéb hasznos növény termelt a budapesti telkeken.

A főváros az ez évi kedvező terméseredmény alapján a jövő évben tovább fokozza vitamintermelési akcióját, amelynek sikere érdekében elkészítettek az üresen álló telkekről szóló rendeletet. Eszerint azokat az ingatlanok tulajdonosait, akik telkeiket nem művelik meg, súlyosan megbüntetik és megkérdőjelezzük nélkül fogják hasznosítani a telkeket. Akik ingatlanukat nem hajlandók megművelni és nem tartják be a rendelkezéseket, azokat 200 pengőig terjedő pénzbüntetéssel sújtják és behajthatatlanság esetén a büntetést elzárásra változtathatják. A belügyminiszter elé kerülő rendelet szerint

a jövőben a nyilvános parkokat nem vetik be konyhakerti magvakkal, mert a parkok rendeltetése elsősorban az, hogy a várost díszítsék és mert az ideál terméseredményekből kiderült, hogy a konyhakerti növényeknek parkokban való termesztése aránylag csekély eredménnyel járt.

Hétezer embert megöltek a partizánok Montenegróban

A horvát külügyminiszter a horvátországi viszonyokról

Zágrábból jelentik: Dr. Lorkovics Mladen horvát külügyminiszter egy vidéki népgyűlésen nagy beszédet mondott. Külpolitikai és háborús kérdésekkel foglalkozva ezeket is mondotta:

— Ez a háború, amely most az összes kontinenseken folyik, nem hasonlítható egyetlen eddigi háborúhoz sem. Ez a háború a népek léteért folyik. Nem arról van szó, hogy egyes államok kiterjessék hatalmukat nagyobb területekre, hogy kiszélesítsék határaikat, hanem a szó legteljesebb értelmében a kis és nagy népek fennállásáról van szó. Mi horvátok — mondotta dr. Lorkovics — a saját bőrünkön tapasztaljuk, hogy mit jelent a bolsevizmus. Képzeliék el, mi lenne, ha azok a banditák és bandák vennék át az uralmat Horvátországban,

akik most az ország egyes részeiben gyilkolnak, fosztogatnak.

— A partizánok ugyanazok, akik 1919-ben jöttek Horvátországba. Akkor szerb kőkardát, ma vörös csillagot viselnek. Horvátok is vannak a partizánok között, de ezek nem igazi horvátok és számuk sem nagy. Nem is lehet horvát az, aki fegyvert fog a horvát népet és a horvát állam ellen, hogy azokat megsemmisítse. Kik ezek az erdei emberek? Ezek a spanyol polgárháború, a bolsevizmus vagy titkos belgrádi cellák tanítványai. Csatlakoztak hozzájuk romlott városi horvátok is, akik mindig munka nélkül szerettek élni.

Ezek az egész horvát népet leakarják igazni, hogy a nép dolgozzék. Ők pedig munka nélkül éljenek. Mi meg fogjuk védeni a népet a partizánoktól.

Az usztasa Horvátország tovább

folytatja felszabadító harcát a partizánok ellen és küzd ellenük éppúgy, mint ahogy 22 évig küzdött Jugoszlávia ellen. Ezek ugyanazok az elemek, akik 22 évig terrorizálták és elnyomták a horvát népet Most felgyújtották a búzatermést ott, ahol bírták elhurcolták a krumplit és a cséplőgépeket megsemmisítették, csak hogy ártsanak nekünk. Fejperzselik a vasúti állomásokat, kiskiklatják a vonatokat, elhordják ahonnan bírták a kukoricát és a babot. Tönkreteszik a népet és van bátorságuk azt mondani, hogy

mindezt a nép és a nép szabadsága és jóléte érdekében tesszük.

De még ennél sem állanak meg hanem legújabbán felgyújtják az iskolákat is. A napokban kaptam értesítést arról, hogy mit csinált Montenegróban egy ilyen partizán alakulat. Megölt hétezer embert, majd a partizánok vezére a templomban az oltáron rendezte be ágyát s onnan adta ki a véres parancsokat. Talált egy papot is, aki sorra járta a falvakat és ezt prédikálta: Mi, lelkészek, már 1942 óta hazudjuk, hogy van Isten! Köpj az égbe és meglátod, hogy nincs Isten! Piade Mosa belgrádi festőművész volt ez a vezér, aki bandával most betört Horvátországba is.

Lorkovics külügyminiszter ezután bejelentette, hogy

a horvát kormány minden erejével az erdei bandákra fogja vetni magát.

A törvény nem lehet a bűnözők búvóhelye. A törvény a dolgos és tisztas népet védelmeznie kell hogy legyen. Azok a bűnözők, akik az erdőbe mentek, törvényen kívül állnak, mert maguk rúgták fel a törvényeket. Ezeket mind meg fogjuk semmisíteni, még pedig a törvény és a fegyver erejével. Mi a mi nemzeti államunkban mindig fogunk annyi tartalékokat találni, hogy megsemmisítsük ellenségeinket és államunkban biztosítsuk a rendet és a nyugalmat.

Délvidéki irodalmi est Budapesten

NAGY ERKŐLCSI SIKERT ARÁITAK A DÉLVIDÉKI IROK

A Kulturális Egyesületek Országos Szövetsége, a Magyar Városok Szövetsége és a Fővárosi Népművelési Bizottság, kedd este rendezte meg a Délvidéki Közművelődési Szövetség irodalmi estjét a Pázmány Péter Tudományegyetem Múzeum krt-i nagy előadótermében. Az előadótermet zsúfolásig megtöltötte az érdeklődők tömege. Megjelentek br. Szerényi Sándor a miniszterelnökség részéről, dr. vitéz Nagy Iván a kultuszminisztérium, vitéz Keresztes-Fischer Ferencné és vitéz Dobo Sándorné az Egyesült Női Tábor részéről és igen sokan a székesfőváros és az egyetemek köréből. Az irodalmi esten résztvettek a délvidéki országgyűlési képviselők majdnem teljes számban, a DMKSz Egyetemi Alosztályának budapesti kirendeltsége és több meghívott előkelőség. A vendégeket a rendezők részéről Novágh Gyula tanügyi főtanácsos, a Székesfővárosi Népművelési Bizottság igazgatója, Lukács Ödön a Városok Szövetségének elnöke és Kuthy Sándor a KESZ főtitkára üdvözölték.

Az irodalmi estet Krámer Gyula felsőházi tag, a DMKSz elnöke bevezető beszéddel nyitotta meg. Rámutatott a magyar írók szerepére.

a megszállás alatti érdemeikre, a magyar kultúra terjesztésére és a nemzeti öntudatosítás terén.

Herceg János a Kalangya szerkesztője, Bácska irodalmi életét ismertette magas színvonalú előadásában és különösen kiemelte Szenteleky Kornél szerepét a Délvidék irodalmi megszervezése terén. Timár Ferenc költeményeit adta elő mély átérzéssel és nagy hatással. Majthényi Mihály egyik elbeszélését olvasta fel, amely lélektani rajzával egy kispolgári család életébe világít bele. Radványi-Radichevich Sándor lapszerkesztő Bácska a megszállás alatt, címen tartott nagyhatású előadást és részletes képet vetített a közönség elé a magyarság, kulturális, társadalmi, politikai és gazdasági küzdelmeiről. Halits István: Szenteleky Kornél, Hódsághy Béla, Berényi János és Dudás Kálmán verseit adta elő. Dr. Kiss Lajos pedig a Délvidék népi zenéjét ismertette nagy szakértelemmel.

Az előadónak Novágh Gyula köszönte meg a Székesfőváros nevében megjelenésüket, utána pedig a KESZ vacsorát rendezett az irodalmi est szünetében.

HIREK

— Ügyveletes szolgálat Ujvidéken 1942 XI. hó 21-től november hó 28-ig. Ügyveletes orvos: dr. Halász László. II. Rákóczi Ferenc-út 25 sz. telefon: 28-48. Ügyveletes gyógyszerár: Alaróits Szvetovár. Deák Ferenc-tér 5 szám, telefon: 25-81. Ügyveletes gyógyszerár: Ilin Dusán. Erzsébet-tér 4 szám, telefon: 24-45. Mentők és tűzoltók: Andrassy-utca 12 szám, telefon: 33-22.

— Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Rózsa Noémi okleveles középiskolai tanárt a hódásági állami polgári fiú- és leányiskolához való beosztásával állami polgári iskolai helyettes tanárrá kinevezte.

— Készül a Reggeli Újság naptára. Mint ismeretes az illetékes kormánykörök rendelkezése alapján a naptárak az idén is adhatnak ki naptárt a rendelkezésben megállapított nagyságban és terjedelemben. Az engedély alapján a Reggeli Újság naptára is megjelenik, és pedig ezúttal december elején. Minthogy a naptárral való takarékoság elve alapján csak annyi naptárt nyomunk amennyi az igénylők száma kerül megolvasóinkat, hogy a naptárra szóló igényüket közöljék árusainkkal.

— Fadrágításal gyanusítják. Az egyik ügyveletes rendőrszem Ujvidéken előállította Bukovácski Márkót, akinek a dunaparton vendéglője van. A rendőrszem megfigyelte, hogy Bukovácski Kabolról egy kocsi fát hozatott, amit a megengedettnél nagyobb áron akart értékesíteni. A kocsi elküldte a Rákóczi útra, hogy majd ő is odajön és akkor a fát lerakják a vásárlónál. A kocsi elindul, de Bukovácski észrevette, hogy a rendőrszem figyel és ezért nem ment el a megbeszél helyre. Így a kocsi a fát nem tudta lerakni, hanem visszahozta Bukovácski kocsmájára elé. Amikor a rendőrszem érdeklődött nála a fa sorsa iránt, mindent tagadott fekitve azonban, hogy ez nem az első ilyen esete az a gyanu merült fel, hogy üzletszerűen üzi a megengedettnél magasabb áron történő feladást és ezért a rendőrség őrizetbe vette, majd átadta az ügyészségnek, ahol döntenek további sorsra felett.

— Bánáthból jöttek Ujvidékre szöveget lopni. Pérics Mihály, a bánáti Sztarcsevo községből hosszabb ideje él Ujvidéken. A napokban egy társával együtt beállított Kormos István újvidéki szabóhoz azzal, hogy ruhát akarnak csináltatni. Miközben a szabómester szövegetek és mintát mutatott Pérics egy 250 pengő értékű szövetdarabot kabátja alá dugott és meg akart vele szökni. Kormos István azonban észrevette, lefogta és a rövidesen előhívott rendőrnök átadta. Pérics társa megszökött, de a rendőrség már nyomában van és rövidesen az is kézre kerül. Pericsét átadták az ügyészségnek.

— Halál vacsorafőzés közben. Budapestről jelentik: Tragikus szerencsétlenség történt Budapesten. Özvegy Pujóti Jánosné a konyhában vacsorát készített a gáztűzhelyen. Közben csörepedés keletkezett és a kiáramló gáz megölte az asszonyt.

Obecsei anyakönyvi hírek. Születések: Károlyi Erzsébet, Gyurcsik Julianna, Gerincez Szaniszló, Pujin Sándor, Sipos Erzsébet, Báló Julianna, Jenő István, Buru István, Pintér László, Filipcevs Zdrávkó, Fehér József, Utcai Sándor, Kovács Éva, Szekulics Éva, Beretka Imre, Kalmár Rozália, Tallós Viktória, Benárik Ferenc, Galletics Miklós, Pataki Agnes, Rigó Lajos, Csiplics Benedek, Rác Imre, Apó Iona, Borsós József, Kalenics Dusan, Csábi Erzsébet, Kiss Erzsébet, Popovics Katalin, Zorád István, Szógi László, Horváth Károly, Glozsánszki László, Papp József, Ferenc György, Horvai Ferenc, Lakatos Viktória, Tóth Katalin, Radoszavlyev Sarolta, Barna András, Soós István, Vincze Erzsébet, Sajtos Kálmán Endre, Kiss László, Fehér Agnes, Vibok István, Szel József, Berecz Géza, Imre, Szili Iona, Barna Katalin, Sztójnics Tivadár. — Házasságok kötöttek: Bezzeg Szilveszter—Párkás Mária, Acsay Antal—Kelemen Viktória, Kovács Ferenc—Rezbár Iona, Katona János—Ujházi Rozália, Bogár István—Varga Erzsébet, Bertók János József—Józsa Erzsébet Klára, Dudás György—Bogár Veronika, Biró József—Bukovics Katalin, Szepessy Pál—Tóth Mária, Lindtner Pál—Gyalogh Tere, Keller Lajos—Szabó Anna, Tóth Lajos—Végh Etel, Sárvari Géza—Szabó Katalin, Rumincsik Mihály—Barna Piroška, Tóth Sándor—Hornyák Iona, Szerencsés Mátyás—Szachényi Tekla, Sziluka Péter—Blaskovics Erzsébet, Buttás Albert—Marótin Katalin, Mellár Imre—Zódi Teréz. Elhaltak: Lajos István 5 hónapos, Vilics Csedomir 61 éves, öz. Milovánov Vojinné, szül. Zsivkov Axin Mária 88 éves, öz. Blázsics Emilné, szül. Jovicsics Iona 52 éves, Lakatos Mártonné, szül. Rózsa Juszina 41 éves, Halópi Tibor 33 napos, Takács János 44 éves, Popov Pál 38 éves, öz. Ránkovits Istvánné szül. Pesitz Gizella 44 éves, Rác Béla 61 éves, Szabó József 19 éves, Kovács Istvánné szül. Nagy Agnes 78 éves, Acsay Mihály 31 napos, Buzogany Péter 60 éves, Magyar Mihály 79 éves, Furú Piroška 19 éves, Hallai Péter 59 éves, Szitár János 51 éves, Bodi Jánosné, szül. Juhász Anna 59 éves, Raffai István 59 éves, Kollár Pál 81 éves, Hermecz Péter 57 éves, öz. Liebmann Henrikné szül. Heil Magdolna 76 éves, öz. Lálics Emilné, szül. Zsivkov, Tackov Rakila 86 éves, Penzes Ferenc 90 éves, öz. Szabó Györgyné szül. Lassú Veronika 71 éves, Tornáczki János 18 hónapos, Károlyi Erzsébet 33 napos, Mihajlovics Lyubomirné szül. Bádjulov Emilia 68 éves, Gágics Avramné szül. Gyurcsik Danica 52 éves, Varnyú Jánosné szül. Tarián Viktória 50 éves gyermekkorában.

— Munkát, alkalmazást kaphatnak. A Magyar Királyi Állami Munkaközvetítő Hivatalnál Vek Bottyán utca 2. (volt munkásbörze épület). Férfiak: 1 kovács vidékre, 1 lakatos helyben, 1 vasesztergályos helyben, 1 asztalos helyben, 1 faesztergályos helyben, 1 szabó vidékre, 1 cipész helyben. — Nők: 1 fodrásznő helyben, 2 bejárónő helyben, 3 mindeneslány helyben, 4 mindenesfőzőnő helyben, 1 kifőzdési szakácsnő vidékre. — Tanoncok: Helyben: 2 asztalos. Vidékre: 1 kovács, sütő, 1 szobafestő. — Figyelmeztetés! A munkapiac gyorsan változik, jelentkezéskor azonnal a munkaközvetítő hivatalban. Hozza magával 'Előjegyzési lapját', munkakönyvét, (v. szülői bizonyítványát) és lakásbejelentőlapját. A munkaközvetítés teljesen ingyenes! Minden munkaügyi kérdésben forduljon bizalommal a Hivatalhoz tanácsadás ingyenes. Hivatalos órák: d. e. 8—14 óráig. — Az olyan egyéneknek, akiknek belműködése elégtelen, s ezért emésztése meg van zavarva és aludni nem tud, ajánlatos korán reggel egy pohár természetes 'Ferenc József' keserűvizet éhgyomorral inni, mert ennek hashajtó hatása alapos és biztos, enyhe és kellemes. Kérdezze meg orvosát!

ŐSEINKRŐL

Árpád fejedelem

Atilla városából, melyet a Névtelen jegyző Etzilburgnak nevez, huszonegyedik nap indult el Árpád, hogy Pannoniát, azaz a Dunántúlt meghódítsa. A Dunántúl, a torbágyi erdőben ábrándosan sétálva találták Árpádot Uszubu és Őse vezérek híradói, akik jelentették neki Veszprém várának megvételeit. Árpád erre ismét visszatért Atilla városába.

Egy másik, hadban Sós-kút, Bodajk, Szentmárton felé járt a fejedelem egészen a Rábcáig. Visszatérve Budára rövid idő múlva Csepel szigetére ment a fejedeleme pihenni, hol a felesége várt rá. A következő évben született Árpád fia Zoltán, „s lón nagy öröm a magyarok között, s a fejedelem és nemesei igen sok napig nagy lakomákat tartanak vala és ifjaik a fejedelem és nemeseinek színe előtt játszadoznak vala, miként a bárányok a kosok előtt.”

Legtovább ellenállt a magyaroknak Mémmarót, de végre őt is legyőzték a magyarok. Bihar várának megvétele után követeket küldött Árpádhoz: „hogy Mémmarót, ki Árpád fejedeleme előtt követi által bolgár szívvvel kevéven izenve azt mondta vala, hogy egy marok földet sem fog neki adni, most legyőzve és leborulva ugyanazon követi által egész országát Árpádnak, s fiának, Zoltánnak leányát adni nem habozék.”

Árpád Csepel szigetén, hol Mémmarót követi fogadta, kégyesen hallgatta meg az üzenetet, s mivel Mémmarót leánya ugyanolyan korú volt, mint Zoltán, a frigybe beleegyezett. Elküldte tehát Uszubut és Veleket, hogy lakodalmat tartva Mémmarót leányát hozzák el Zoltánnak feleségül. A lakodalmat így írja le Anonimus:

„Uszubu és Velek nagy tisztességgel és örömmel visszatértek Árpád fejedelemhez. A fejedelem és jobbágjai pedig eléjük menének, s Mémmarót leányát, mint ily nagy fejedelemtől méltóan illeik, tisztességesen vitték a fejedelem lakozó helyébe. Árpád fejedelem pedig és minden előkelői ményegzőt ülve nagy lakodalmasan vendégeskednek vala a körülfekvő országok különféle vitézeivel, s ifjaik játszanak vala a fejedelem és nemeseinek színe előtt. S Árpád fejedelem Magyarországot előkeinek s vitézeinek esküjét vevén, fiát Zoltánt, nagy tisztességgel fejedelemmé emelte.”

— MEGHÍVO az újvidéki Mária Kongregáció az Actio Catholica keretében „Családvédelem” jegyében 1942 november 29-én műsoros délutánt rendez a belvárosi Katolikus Kör-nagytermében. Kezdeté délután 4 órakor. Belépődíj nincs. Adományokat az Actio Catholica köszönettel fogad Az Újvidéki Női Mária Kongregáció Vezetősége.

— Elveszett kenyérjegyek. Özevgy Szűcs Imréné, Szűcs Margit, Szűcs Ibolya és Bubori Istvánné névre kiállított kenyérjegyek Újvidéken elvesztek. Kéri a becsületes megtalálót, szolgáltatassa be a jegyeket a Reggeli Újság szerkesztőségébe. — Mocó Katalin Levente-utca 8 szám alatti lakos az Andrásházán a Főtértől a Búzatérig elvesztett zsebkendőben egy 50 pengőst. A szegény asszony kéri a becsületes megtalálót, hogy a pénzt hozza el jutalom ellenében lakására. — Szimics Ljubica, Csikós-utca 21 szám alatti lakos elvesztette bejelentési törzslapját. Kéri a megtalálót, hozza el lakására. — Fischer Beatrix szerdán délután a II. Rákóczi Ferenc-úton elvesztette kizárólagos, amelyben pénz, karkötő és más értéktárgyak voltak. Kéri a becsületes megtalálót, hogy a talált kizárólagos szolgáltatassa be a szerkesztőségbe.

— Kivégezték a gyermekgyilkos jehovista prédikátort. Maramaroszigetről jelentik: Néhány héttel ezelőtt megirtuk, hogy Bilecsuk Demeter 46 éves körösmézei földműves 8 éves Jeremiás nevű gyermekét az elsőtétítés ideje alatt olyanképpen fenytette meg, hogy kezét-lábát összekötözve felakasztotta a ház gerendájára. A törvényszék rögtönítelt tanácsa a gyermekgyilkos apát halálra ítélte. Az igazságügyminisztériumból leérkezett értesítés alapján Bilecsuk nem kapott kegyelmet és ezért az ítéletet végrehajtották rajta.

— Adománygyűjtő szélhámosok garázdálkodnak a fővárosban. Budapestről jelentik: A fővárosban valóságos gombamódra elszaporodtak a jogtalan adománygyűjtők, akik hol a Vöröskereszt, hol a sebesült katonák részére gyűjtenek szeretetadományokat. A jogtalan adománygyűjtők működése az utóbbi időben nagy munkát ad a budapesti rendőrségnek. A detektívek szerdán délután letartóztatták Lovász Lujza 27 éves önkéntes ápolónői tanfolyamot hallgató leányt, aki sebesült katonák részére gyűjtött s a pénzt saját céljaira használta fel. Más szélhámosok hangversenyt hirdettek neves művészek és művésznők felléptével a sebesült katonák javára. Meghívókat is küldtek szét, majd 10 pengős jegyeket adtak el belvárosi kereskedőknek, orvosoknak, ügyvédeknek. Természetesen a hangversenyt nem tartották meg.

— Elfogtak egy veszedelmes besurranó tolvajleányt. Az újvidéki rendőrségre több feljelentés érkezett Mirkovics Deszanka ellen, aki ismerőseitől különböző ürügyek alatt ruhákat csalt ki, azokat értékesítette és a pénzt megtartotta. Ezenkívül több helyen besurranó a lakásokba és az ott keze ügyébe eső dolgokat elvitte. A rendőrség tudomást szerzett arról, hogy Mirkovics Deszanka a Batthyány-utca 26. számú házban tartózkodik, mire egy detektív ment ki oda és elfogta. A tolvajleányt szerdán délután átadták az ügyvédségnek.

— Szállodából gyermekklinika. Kolozsvárról jelentik: Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter közölte gróf Teleki Bélával, az Erdélyi Párt elnökével, hogy az állam megvásárolta a kolozsvári Hargittaszállót, amely az előtti sanatórium volt és a szálloda épületében helyezi el a gyermekklinikát.

Az egyházak vezetőinek össze kell fogniuk a felekezeti béke érdekében

Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi református egyházkerület most tartotta közgyűlését, amelyen résztvett báró Bánffy Dániel földmivelésügyi miniszter, Bethlen István gróf volt miniszterelnök és Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár. A közgyűlésen Vásárhelyi János püspök beszédet mondott, amelyben kitért a felekezeti béke kérdésére is. Hangoztatta a keresztény összefogás és magyar egység szükségességét. A katolikus és református egyház vezetőinek — mondotta a püspök —

össze kell fogniuk a magyar egység szolgálatának érdekében

a felekezeti béke megteremtése céljából. Mi erdélyi magyarok — akár katolikusok, akár kálvinisták — vissza kell utasítsuk és felkínáljuk távol kell tartunk minden olyan gondolkodásmódot, amely az ellenségeskedés magvait akarja elhínteni közöttünk.

— Elveszett a Görög iskola utca, Jókai Mór utca és Mussolini utca elején egy fekete klott táská világoskék TL monogrammal, benne egy pár fehér gumitalpu cipő és fehér zokni. Becsületes megtalálót adja le a Reggeli Újság szerkesztőségében.

— Az újvidéki Vöröskereszt köszönete. A Magyar Vöröskereszt ezúton mond hálás köszönetet az egylet zsebkendőjébe juttatott és a honvédek részére szánt adományokért. A nagylelkű adakozók a következők: M. kir. Állami Leánygimnázium: Fehér Katalin 1 pár zokni, Pálos Katalin 1 pár zokni, Korcsok Zsuzsa 1 pár zokni, Benkovics Mária 1 pár zokni, Pánczél Zs. 1 pár zokni, Karasz Livia 1 pár zokni, Pavlov Zselmira 1 pár zokni, Mihályfy Éva 1 pár zokni, Kramer Edith 1 pár zokni, Kovács Irén 1 pár zokni, Kurilla Irén 1 drb. sál, Milicz Iona 1 drb. sál, Horváth Anna 1 drb. sál, Ursch Katalin 1 drb. sál, Tomaszty Helma 1 drb. sál, Magócs Febronia 1 sál, Brát Kató 1 sál, Drupka Erzsébet 1 sál, Horváth Hedvig 1 sál, Nagy B. 1 sál, Mayer Olga 1 sál, Miskovics Anna 1 sál, Kruskó Katalin 1 sál, Csáki Lenke 1 sál, Dorotyi Gizella 1 sál, Végváry S. 1 sál, Gellér Irénke 1 sál, Suszter Erzsébet 1 sál, Michels Magda 1 sál, Vig Ilonka 1 sál, Kablár Eleonóra 1 sál, Milykovits Olga 1 sál, Belyánszky Milina 1 sál, Kott Margit 1 sál, Noszák Valéria 1 sál, Struharik Johanka 1 sál, Hopf Magdolna 1 sál, Kiss Boriska 1 sál, Bencz Klára 1 sál, Palotás Rózi 1 sál, Hajnal Mária Amália 1 sál, Tukanits Irén 1 sál, Miklós Mária 1 sál, Bágyonczky Mária 1 sál, Ivosev Stamenka 1 sál, Zubovics Lenke 1 sál, Annau Edith 1 zokni, Dukai Takács Mária 1 zokni, Kállai Zsuzsa 1 zokni, Strauss Klára 1 zokni, Mihálsz Magda 1 pár kesztyű, Mojzes Mária 1 pár kesztyű, Cserky Iona 1 pár kesztyű, Gellér Gizella 1 pár kesztyű, Csizmár Ibolya 1 pár kesztyű, Markos Edith 1 pár kesztyű, Mike Kornélia 1 pár kesztyű, Kelemen Éva 1 fülmelegítő, Mály Julianna fülmelegítő, Ott Margit fülmelegítő, Puchlik Irén fülmelegítő, Szura Margit fülmelegítő, Zsely Iona 1 sál. Ezenkívül adakoztak még érmelegítőket, cigarettát, írószereket. Ugyancsak köszönetet mondunk Szebele György urnőnek 200 drb. cigarettá, 2 kg. keksz, 1 üveg lekvárért és 1 kg. cukorkáért, Mátics Andrásnének 10 pengőrt és 5 pár zokniért.

Elvi jelentőségű miniszteri döntés a kisipari árszámitásról

A zentai takácsok és kötszővő kisiparosok miután a saját megengedhető árkalkulációjuk dolgában teljesen megnyugtató, világos helyzetet óhajtottak teremteni, felirattal fordultak a közellátási miniszterhez.

A miniszter részletes leiratban válaszolt a zentai takácsoknak. A közellátási miniszter döntésének messzebbmenő elvi jelentősége van az egyéb kisipari szakmákra is és ezzel előreláthatóan a könyveket nem vezető kisiparosnak hátrányos helyzete országos viszonylatban kedvezőbbé válik majd.

A leirat szerint a zentai takácsok és kötszővő kisiparosok közül azok, akik a vonatkozó rendeletben felsorolt üzleti könyvek vezetését 1942. január elseje után megkezdték, rezsikulcsukat a könyvvezetés megkezdését követő első 6 teljes naptári hónapban kifizetett, illetve felmerült költségek és produktív munkabérek alapján állapíthatják meg.

Azok a kisiparosok, akik a rendeletben felsorolt könyvek vezetését 1942. április elseje után kezdték meg, a könyvvezetés megkezdését követő

első 3 teljes hónapot vehetik a rezsikulcs kiszámításánál alapul mindaddig, amíg 6 teljes hónap könyvviteli adatai nem állnak rendelkezésre.

A fentebb említettek szerint kiszámított egyéni rezsi azonban nem lehet magasabb a 91.961/1942. M. M. sz. rendeletben feltüntetett legmagasabb rezsikulcsnál. Mindaddig, amíg az egyéni rezsikulcsnak a fentiek szerint való kiszámításához legalább 3 teljes naptári hónap könyvelési adatai nem állnak rendelkezésre, az üzleti könyveket vezető kérelmezők legfeljebb a rendeletben feltüntetett irányrezsikulcs és az ugyanott feltüntetett legmagasabb rezsikulcs közeparányosát — az irányrezsikulcs és a legmagasabb rezsikulcs összegének felét — alkalmazhatják.

Mit főzzünk, hogy főzzünk? Háziorvosi tanácsadó

A káposztafélék szabadföldi tarolásánál hosszú barázdákat készítünk, ebbe egysorba egymás mellé, fejfelé lefelé rakjuk a terményeket, majd beföldeljük, úgy, hogy a gyökér szabadon maradjon. Rakhatjuk azonban megfordítva is, gyökérrel lefelé. Minél a két mód használatos. A hideg fokozódásával még 30—40 cm vastagságban szalma, falevél, vagy egyéb takaróval fedjük.

Ahol száraz pince, vagy fagymentes kamra van, ott a káposztafélék eltevésénél gondoskodni kell a gyakori szellőztetésről és arról, hogy a helyiség hőmérséklete ne legyen 2—3 C foknál magasabb.

A kalazáb már a kisebb fagyok iránt is érzékeny, ize, állománya hamarosan romlik, élvezhetetlen lesz, tehát már az éjjeli fagyok beállta előtt kell gyökerestől felszedni.

Rövid, 1 cm-es szárat és a szelvényeit is meghagyva, fagymentes pincében, homokban egymásmellette ültetjük, olyan mélyen, hogy a kalazábfejek fölig takarva legyenek.

(Folytatjuk)

KÖZGAZDASÁG

A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közlései

Baromfi-kereskedők tevékenységének iparjogi minősítése. A szegedi kereskedelmi és iparkamara előterjesztéssel fordult a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez és kérte annak tisztázását, hogy a baromfi-kereskedés és a baromfi vágás iparjogi helyzete, illetve egymáshoz való viszonya hogyan alakul. Az előterjesztésre 29.334.1942. K. K. M. sz. a. a. miniszter a következő választ adta: „Ha az iparigazolvány kifejezetten élő baromfival vagy kifejezetten vágott baromfival kereskedés gyakorlására szól, akkor a kereskedő csak élő, illetőleg csak vágott baromfi kereskedés gyakorlására jogosult. Ha az iparigazolvány baromfi-kereskedésre szól, az állandó gyakorlat szerint a baromfi-kereskedő csak élő baromfi árusításával foglalkozhatik. Az a baromfi-kereskedő, aki a fentiek szerint vágott baromfi kereskedéssel jogszabályban foglalkozhatik, az erre jogosító iparigazolvány alapján baromfi levágására jogosult. Ha pedig a kereskedőt iparjogszabályban csupán élő baromfival való kereskedésre jogosítja fel, baromfi levágásával nem foglalkozhatik, kivéve azokat az alkalmassági eseteket, amikor az élő bá-

romfi valamilyen oknál fogva a felnyergető kár elhárítása végett azonnal le kell vágni.”

Toll feldolgozásához telepengedély nem szükséges. Nincsen olyan jogszabály, amely a toll-osztályozást iparhatósági telepengedély alapján folytatható ipari tevékenységnek minősítené. A toll-osztályozó gép felállítására vonatkozó bejelentés, — feltéve, hogy az iparüző a toll-osztályozásra jogosító iparjogszabállyal rendelkezik, az iparhatóságok részéről csupán az 1884:XXVII. tc. 36. §-a és a 150.041.1930. K. M. sz. rendelet alapján igényel megvizsgálást oly irányban, hogy a toll-osztályozó gép felállítása az egészségre nem ártalmas-e, vagy egyébként a közönségre nem gyakorol-e hátrányos, vagy veszélyes hatást, amely esetben az iparhatóság feladata a káros hatás megszüntetése iránt intézkedni. Azonkívül ilyen esetben az 1893:XXVIII. tc. §-ában foglalt rendelkezés alapján teendők oly intézkedések, amelyek alkalmasak a toll-osztályozással foglalkoztatott alkalmazottak életének testi épségének és egészségének megfelelő biztosítására. (120.916/1942. K. K. M.)

Biztosítják papiriparunk nyersanyag ellátását

KERESKEDELMI TARGYALÁSOK DÁNIAVAL, NORVEGIAVAL, BELGIUMMAL ÉS HOLLANDIAVAL

Budapestről jelentik: A magyarádán árucserforgalom, amely 1941-ben 1,3 millió pengő értékű behozatalból és 1,6 millió pengő értékű kivitelből áll, magánkompenzáció keretében bonyolódik le. Magyarország Dániába első sorban villamossági gépeket, vegyianyagokat, rádiócsöveket, élelmiszert, gyümölcsöt szállított, ennek ellenében nyersbőröket, autómobilokat, gépeket, halkonzerveket kikészített gyógyszereket, fű- és repárgyűjteményeket hozott be. Az árucserforgalmat szabályozó megállapodások június végén lejtettek, ezért megfelelő előkészítés után a múlt hó végén kereskedelmi bizottság utazott Koppenhágába dr. Szilágyi Mihály kereskedelmi miniszteri tanácsos vezetésével, hogy a fűgő kérdéseket a ki- és bevétel terén egymással összhangba hozza. A megbeszélések sikerrel befejeződtek és a dán piacokon sikerült olyan árakat találni, amelyekkel kiszállításaink kompenzációkat lesznek.

Berlinben november 9-én kellett volna lefolytatni a magyar-norvég, magyar-holland és magyar-belga kereskedelmi és fizetési egyezmény megújítására irányuló tárgyalásokat, de a tárgyalásokat decemberre halasztották. Az utóbbi árufor-

galmi kapcsolatok közül legfontosabb a magyar-norvég, minthogy papiriparunk nyersanyagának jelentékeny részét innen hozzuk be.

Az 1941. évi kereskedelmi mérlegben 10 millió pengős behozattal szemben csak 2,7 millió pengő értékű kivitel áll. A decemberi tárgyalásokon a papiripar nyersanyagkontingensének felemeléséről lesz elsősorban szó. Eddig évi 500 vagon cellulózt importáltunk Norvégiából. A szállítmányok megállapodás szerint megérkeztek. A jövő évre vonatkozóan a jelek arra mutatnak, hogy cellulózt más vonalon veszik igénybe (műrost) s ehelyett a

papiriparunk szempontjából fontos más faközfutetek importját kell fokozni 1000 vagonra.

A papiripar némi nyersanyagot kap Németországtól, Svéd- és Finnországtól is.

Hollandiával kereskedelmi mérlegünk 1941-ben így alakult: behozatal 1,4, kivitel 2,3 millió pengő; Belgiummal 10 millió pengős kivittel szemben 2,1 millió pengő behozattal áll, úgy hogy ebben a két nem túlságosan jelentős viszonylatban csupán az egyensúly megteremtése a cél.

Kőműves-ácsipari előkészítő és továbbképző tanfolyamot hirdet az újvidéki állami ipari középiskola igazgatósága. A tanfolyamra jelentkezhetnek kőműves- és ács mesterek, valamint segítők. A tanfolyam folyó hó 30-án, hétfőn délután 4 órakor kezdődik. Előadások a késő délutáni és esti órákban. A tanfolyam kb. március közepéig tart. Tandíj az egész tanfolyamra negyven pengő. Ipar-

igazolvány illetőleg munkakönyv felmutatása kötelező. Beiratkozni már most lehet a tandíj előzetes befizetésével, hétfőnapokon 8-tól 12-ig és 16—17 az igazgatói irodában: Újvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 75.

Weinmann ruha teszi az emberit
Újvidék, Mussolini Benito ut 15
vél. Roth női ruházati

Több őszi szántás: nagyobb jövedelem és jobb termés

Ne mulasszuk el az őszi mélyszántás elvégzését, mert ezzel biztosítjuk tavaszi terményeink egészséges fejlődését és így több termést, ezzel pedig magunknak nagyobb jövedelmet tudunk biztosítani. Az őszi szántás különös fontossággal bír szárazságra hajló hazai viszonyaink között, mert az őszi mélyen szántott talaj lényegesen több téli csapadékot esőt, hólet képes befogadni és a növényeink részére elraktározni, mint ha tavaszig szántatlanul hagyjuk a földet. Az őszi szántás után kevesebb talajmunkát kell végeznünk tavasszal, ami késői kítava-

Ne hagyjuk a pénzt a földben!

Több és jobb termés AZ ŐSZI SZÁNTÁS UTÁN

szodás esetén szintén nagy előny. Az őszi mélyszántás időben való elvégzése nemcsak a gazda érdeke, hanem az egész országé is. Eppen ezért az állam a december 31-ig legalább 15 centiméter mélyen elvégzett őszi szántás minden kataszteri holdja után tíz pengő jutalomban részesíti azt a gazdát, aki legalább annyi őszt vetett, mint tavaly. Azok a gazdák tehát, akik ezeknek a feltételeknek megfelelnek, a közszéki előjárásról kérjenek bejelentőlapot, azt töltsék ki és január 15-ig nyújtsák be az előjárásúgnál. A gazdasági felügyelők ellenőrzik a bejelentéseket, és amennyiben azok a valóságnak megfelelnek, az illető gazdák még a tavasszal megkapják szántásuk után a holdankinti tíz pengőt.

Szántunk tehát minál többet most ősssel. A gazdáknak előnye származik ebből, mert a tavasz folyamán olyan időben kapja meg a jutalmakat, amikor a pénzre szükség van, de ezenfelül azért is, mert a jól elvégzett őszi szántás után jobb termésre számíthat. Végül azt se feledjük el, hogy háborúban vagyunk és a köz érdekeiben hazafias kötelességét mindenkinek teljesítenie kell.

Száz éves az Országos Iparegyesület. Budapestről jelentik: Az Országos Iparegyesület megtette az előkészületeket az egyesület egy évszázados fennállásának megünneplésére. A ritka jubileum alkalmából diszközgyűlést tartanak, amelyen Varga József iparügyi miniszter mond beszédet. Az Országos Iparegyesület Kossuth Lajos közreműködésével alakult meg Kossuth azt az 5000 forintot, amit barátai fogsága idején összegyűjtöttek számára alapítványul felajánlott az Iparegyesület részére. Kossuth indítványára rendezték meg az első iparkiallítást is.

HAROM JEGYET VÁROS A

Az UAC ősz bajnok Ferencváros most nem bajnok NB I együttesszenvedett pályán a Kolozváros után az U márközésébát és a mas emlék kezdetig. a mi közé Újvidék

Az UAC s lyén kapta pengő, az kedvezmény sőbb szom gyet a va IBUSZ me nak, akik jegyet szo he'yet biz induló bu

- 1. Szeg.
- 2. K. Rá.
- 3. KÁSC
- 4. Ó. Bo
- 5. Topoly
- 6. UCSE
- 7. HTVE
- 8. Zenta
- 9. GSE
- 10. Szab
- 11. Makói
- 12. DVAC
- 13. SZTK

E gon lekemelő a holdog gött rajt fenyeget szorultsá ményből nyen da

A legk késő est és szerel gyáról b Szulej felelte n az övé, delemne végeig a

— Ac kiáltá M emlékét — So kor is a igaz vo — Dő magada — Ne elválass ked. Ar engem mert m ha Szul ro látr boccsásd ból, add Ördö sa feker — H áltá — hogy v — M nodra v

SPORT

HAROMSZAZ KEDVEZMÉNYES JEGYET KÜLDÖTT A FERENCVÁROS AZ UAC SZURKOLÓINAK

Az UAC vasárnap játsza le utolsó őszi bajnoki mérkőzését. Ellenfele a Ferencváros csapata, amely — bár most nem játszik vezetőszerepet a bajnoki táblázaton — még mindig az NB I. mezőnynek legnagyobbbíró együttese. Mindkét csapat vereséget szenvedett vasárnap, az UAC saját pályáján a Haladástól, a Ferencváros Kozlovárottól. A vasárnapi vereség után az UAC komolyan készül utolsó mérkőzésére, hogy kiköszörülje a csorbát és a sportközvéleményben kellemes emlékeket hagyjon a tavaszi idény kezdetéig. Ezért izgalmasnak ígérkezik a mérkőzés, amelyre

Ujvidékről is több szurkoló készül felutazni a fővárosba.

Az vezetősége kedvezményes belépőjegyeket biztosított az UAC szurkolói részére. A kedvezményes jegyek megérkeztek, a B-tribúnre szólnak, szóval az UAC szurkolók a nézőtér egy helyén kaptak helyet. A jegyek ára 3.20 pengő, az UAC szurkolói 2.10 pengős kedvezményes áron kaphatják, ha legkésőbb szombat délig megváltják a jegyet a vasúti menetjeggyel együtt az IBUSZ menetjegyirodában. Mindazoknak, akik menetjegyüket és a belépőjegyet szombat délig megváltják, ülőhelyet biztosítanak a vasárnap reggel induló bunapesti vonaton.

NB II ZRINYI CSOPORT

1. Szeg. VSE	10	7	3	0	23:12	17
2. K. Rákóczi	10	6	2	2	27:15	14
3. KáSC	11	6	1	4	33:22	13
4. Ó. Bocskai	11	5	1	5	22:22	11
5. Topolya	10	5	1	4	20:25	11
6. UCSE	10	4	2	4	28:26	10
7. HTVE	10	2	6	2	18:20	10
8. Zenta	10	5	0	5	26:31	10
9. GSE	10	4	1	5	30:23	9
10. Szab. VAK	9	3	2	4	19:23	8
11. Makói VSE	10	3	1	6	20:23	7
12. DVAC	9	2	2	5	16:28	6
13. SzTK	10	2	0	8	14:32	4

Az UAC vereségének okai az egyesület vezetőségének megvilláglásában

DR. WAGNER KÁROLY ELNÖK NYILATKOZATA A VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSSEL KAPCSOLATOSAN LEFOLYTATOTT VIZSGÁLAT EREDMÉNYÉRŐL

Az UAC vasárnapi veresége az egyesület vezetőségét is foglalkoztatta. A vezetőség vizsgálatot indított, hogy megállapítsa, mennyire felelnek meg a valóságnak a megmondások, amelyek a mérkőzés előzményeiről a közvéleményben elterjedtek.

A vizsgálat során megállapították — jeleztette ki dr. Wagner Károly, az UAC elnöke — hogy a játékosok közül senkisémet vetett részt védszentúnen vagy más inlatozáson, hanem a mérkőzés előestjét valamennyien otthonukban töltötték. Kivétel csupán Zsoldos, aki valóban szombaton késő este jött gépkocsin Zomborból. Zsoldos azonban amatőrjátékos, foglalkozása soffőr és így elsősorban a mindennapi kenyér megszerzése képezi fő gondját. Az sem felel meg a valóságnak, hogy több játékos beteg játszott. Máriás — aki a Csepel ellen a csapat egyik legjobb embere volt — vállalta a játékot és így a vezetőségnek semmi oka sem volt, hogy kihagyja a csapatból. Ugyancsak vállalták a játékot a többi játékosok is, egyik sem volt közülük beteg.

Elbizakodottsággal sem lehet a csapat tagjait védelmi, sem a vezetőséget — mondotta dr. Wagner Károly elnök. A csapat a legkomolyabban készült a mérkőzésre és kezdet előtt az öltözőben a vezetőség tagjai is figyelmeztették a játékosokat vegyék komolyan az ellenfelet, amelynek erői nem lebecsülendők.

Mindezek dacára sem ment a játék a csapatnak és ezt azzal magyarázzák, hogy a játékosokon a fáradtság jelei

mutatkoztak. A játékosok az összes őszi mérkőzéseket a legteljesebb erőbedobással küzdötték végig, érthető, hogy ennek visszahatása támadt. Ugyanez történt a NAC-al, amely két héten egymás után vereséget szenvedett és a Vasassal is. Egyik csapat sem képes tartani formáját a teljes idényen keresztül és az UAC csapatán most ütöknek ki azoknak az erőfeszítéseknek a következményeivel, amelyeknek eddigi eredményeit köszönheti. A csapat sok kellemes meglepetésben részesítette már híveit és ezekre kell gondolnunk, hogy feleldjük a vasárnapi balsikert.

Az UAC — mondotta meg az elnök — a szezon végén nem akarta megváltoztatni a csapatot és bár néhány kitűnő képességű fiatal játékoskal rendelkezik, ezek bevetésére csak a bajnoki idényt követő barátságos mérkőzéseken történik meg, hogy ott essenek át a tüzkereztségen és tavasszal — ha megfelelnek — a csapat rendelkezésére álljanak.

Az eddig elért eredmények, a csapat helyezése és pontjainak száma kielégíthetik a szurkolókat, mert sokkal nagyobb múlttal rendelkező csapatok rosszabb helyzetben vannak, mint az UAC. Az NB I. mezőnye rendkívül kiegyenlítve van, meglepő győzelmek mellett meglepő vereségekre is fel kell készülni. A vasárnapi balsiker nem kedvezett az el a csapatot és a játékosok erősen készülnek utolsó mérkőzésükre, amelyen — remélik — megállják a helyüket.

ASZTALITENISZ NB MÉRKŐZÉS UJVIDÉKEN

A KOK a szegedi játékosokat látja vendégül

Ujvidéken vasárnap asztalitenisz NB mérkőzést bonyolítanak le. A Katolikus Olvasókör csapata a Szegedi Egyetemi AC csapatát látja vendégül. A szegedi asztaliteniszesezők ezúttal első ízben szerepelnek Ujvidéken és játékokat nagy érdeklődés előzi meg. A versenyt vasárnap délután 3 órai kezdettel tartják az Egres-utcai Külső Katolikus Körben.

KOK—MOG 5:0. A KOK asztalitenisz együttese propagandamérkőzést játszott a Magyar Olvasó és Gazdakör csapatával. A mérkőzést 5:0 arányban a KOK csapata nyerte. A mérkőzés után Varga, Takácsy II, Beck Rózi és Dezső Juci nagy tetszés mellett bemutatást játszottak.

NB III. ALFÖLDI CSOPORT

1. UTC	11	9	1	1	46:12	18
2. BTISE	12	7	3	2	26:13	17
3. Temerini TC	11	7	1	3	26:21	15
4. Bácska	11	7	1	3	15:16	15
5. BMÁV	12	5	2	5	29:27	12
6. Bezdáni SE	11	4	4	3	22:24	12
7. Zombori SE	11	5	1	5	18:15	11
8. UVAK	11	3	5	3	24:22	11
9. MTE	11	4	3	3	26:26	11
10. Makói AK	11	4	2	5	25:24	10
11. Zombori TK	11	2	3	6	13:25	7
12. BMOVE	11	1	4	6	12:29	6
13. MOVE Sport	11	2	1	8	16:28	5
14. SzMÁV	11	2	1	8	14:31	5

Rövid sport hírek

Az ujvidéki Villám SE hírei: Vasárnap, folyó hó 29-én kombinált csapatunk fél 1 órai kezdettel az UVAK és a Szabadkai Bácska előtt előmérkőzést játszik az UVAK komb. csapatával. — Intéző

E gondolat oly szép volt, oly lélekemelő, oly isteni, hogy Szulejka a boldogság titkos érzésével csüngött rajta, ha a sors elnyomással fenyegette őt, ebben lelt vigaszt a szorultság és bú napjaiban, e reményből merítve lelki erejét, könnyen dacolt minden kísértéssel.

A legközelebbi napok egyikének késő estjén megjelent nála Mussa és szerelméről és bírása utáni vágyáról beszélt neki.

Szulejka nyugodtan és szilárdan felelte neki, hogy soha sem lehet az övé, mert Achmed cserkeszfejedelmeknek esküdött hűséget és élete végéig azt fogja szeretni.

— Achmed elveszett, eltűnt. — kiáltá Mussa, — feledd őt, üzd ki emléked lelkedből.

— Soha! soha! Szulejka még akkor is az övé, örökre az övé, ha igaz volna a hír, melyről beszélsz.

— Dőre lány! Halotthoz akarod magadat láncolni?

— Ne tégy kísérletet arra, hogy elválassz tőle. Nem sikerül az neked. Arra se tégy kísérletet, hogy engem bírsz és tiédnek mondhasz, mert minden szavad hasztalan. De ha Szulejka halálját s örömét akarod látni, nagy szerályvezír, akkor bocsásd szabadon, vezesd ki házadból, add vissza szabadságát.

Ördögi mosoly villant meg Mussa fekete arcán.

— Hova gondolsz, rabnő, — kiáltá — boldognak érzem magamat, hogy végre hatalmamban vagy.

— Mit akarsz velem? Mi hasznodra vagyok? Ó, tégy boldoggá,

Pezény

(258)

Írta: Brühl G

add vissza szabadságomat, térdre halj meg.

— Akarom, hogy az enyém légy. Tanulj meg engem szeretni, azt kívánom tőled, — és ha nem teljesíted kívánságomat, meg kell halnod.

— Jaj nekem — borzasztó vagy.

— Igen, borzadj tőlem. Ha szeretni nem akarsz, dőre hiú leány, akkor rettegj tőlem. Mussa teljesítené minden kívánatodat, minden szeszélyedet, és irigyelt kegyencnőjévé tenne, ha viszonoznád szerelmét. De ha el mered őt taszítani, ha megmaradsz a mellett, hogy visszautasítod szerelmét, akkor rettegj tőle. Mussa vérszomjas és könyörtelen szenvedélyében. Ne kívánd, hogy szerelme haraggá és ingerültséggé fajuljon, ez biztos halálotd volna.

— Nem rettegek tőle, inkább a halál, mint szerelmed.

— Vakmerő! — kiáltá a fekete vezír, vak szenvedéllyel és balkezével megragadta Szulejka fekete haját, jobbával pedig kirántotta övéből törét s ráemelte — akkor

halj meg. Szemei iszonyúan forogtak — fékezhetetlen düh fogta el, Szulejka pedig halálát várta.

Nem remegett — véráldozatra szánt bárányként térdelt a szerencsen előtt, ki tört emelt rá.

De az elhatározó pillanatban lehadt Mussa karja — más határozatra bírta őt áldozatának szépsége és az a gondolat, hogy a halállal örökre veszte lesz reá nézve.

— Három napot engedek neked, — mondá, — ha megmaradsz vonatkozásod mellett, akkor meg fogsz halni. Vess számot magaddal, három napi időt adok annak megfontolására, vajjon enyém akarsz-e lenni, vagy a halált választod. Három vagy négy nap múlva ismét eljövök és megkérdezek, mint ma. Rettegj tőlem, ha megmaradsz ellenállási határozatod mellett, Mussa magáénak akar téged mondani, és te légy az első női szobában, te uralkodjál és parancsolj. Mussa a legdrágább ruhákba fog téged öltöztetni, a leg-

szébb ékszerekkel fogja ékesíteni nyakadat és karjaidat, ellesi és teljesíti minden kívánságodat és boldog és irigyelt leszel. Tehát válassz.

Szulejka a vánkosra rogyott, midőn Mussa eleresztette, annak redői közé rejtette arcát — nem hallotta a fölötte hatalmaskodó fekete vezírnek hol fenyegető, hol hízelgő szavait csupán helyzetének kétségbeesett voltát érezte — látta, hogy veszte van s hogy a halál csak ama borzalmaktól menti meg, melyek e fekete kéjenc hatalma alatt vártak rá.

A kétségbeesés mozdulatával s arckifejezésével fordult hirtelen Mussához s feléje terjesztette fehér karjait.

— Ne késsél tehát, szabadíts meg kínjaimtól, — kiáltá kezét tördelve, — ölj meg, hogy ne keljen még három borzasztó napot átélnem. Feleletem akkor sem lehet más mint ma. Ölj meg, mert soha sem lehetek a tiéd. Ölj meg, hogy egyesülhessek Achmeddel, kedvesemmel.

— Úgy marad, mint határoztam. Három napi időt engedek neked, — felelé Mussa anélkül, hogy megindítatná magát a térdelő Szulejka szívrázó szavai által, — akkor enyém leszel, vagy meghalsz. De ne feledd, hogy halálotd előtt mégis enyémnek kell lenned. És most válassz! De hogy megmutassam neked, milyen élvezetek és örömek várnak rád, ha az enyém leszel, nézz ide.

(Folytatjuk)

ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVESZET IRODALOM

A család megmentése elsörendű nemzeti érdek

Az Actio Catholica újvidéki bizottsága a „Családvédelem” jegyében műsoros előadásokat rendez

A mai súlyos időkben különösen fontos a magyar családok megvédése, mert a családon nyugszik az egész nemzet élete. Ennek a magaslatos célnak a szolgálatában rendez meg az Actio Catholica újvidéki bizottsága ez év telén a „Családvédelem” jegyében előadás sorozatát. Az előadásokat műsoros délutánok keretében rendezik meg, mégpedig beletéridj nélkül, hogy a legszélesebb néprétegek is megjelelhessenek azon.

Az első előadást vasárnap, november 29-én délután öt órai kezdettel tartják

A Katolikus Otthon nagytermében. Az első előadás műsorát a Mária kongregáció tagjai töltik ki. A műsor keretében a leánygimnázium és a délvideki konzervatórium növendékei is szerepelnek és így változatos műsorral gondoskodtak. Az ünnepi beszédet Szomolányi Gyula a kereskedelmi középiskola igazgatója mondja.

A vasárnap délután 3 órakor a Katolikus Otthonban rendezendő előadás műsora a következő:

1. „Harmatozzatok égi...” éneklik a M. kir. Leánygimnázium növendékei.
2. „Előőp”. A család; „Az anya”, írta Nagy Miklós, szavaija: Valenta Erzsébet.
3. „Haydn trió” Molnár Károly, hegedű; Tóth Claudia, gordonka; Bogdánov Vera, zongora, konzervatóriumi növendékek. (A kamara zenetanára: Tóth Antal.)
4. Ünnepi beszéd Mondja Szomolányi Gyula, a kereskedelmi középiskola igazgatója.
5. Cherubini: „Ave Maria”, énekli Hász Irén konzervatóriumi növendék, tanára: Simányi Erzsébet, zongorán kíséri Galánta Eva, konzervatóriumi növendék, tanára: Szervánzsiné K. Valéria.
6. Sik Sándor: A fészekről. Szavaija: Opasits Margit.
7. Ures a fészek. Jelenet. Előadják: Garami Balassy Imre, Vera; Ábrámovics Terus, Zsólyomné; Torma Manci, Orvos; Kotrba Ferenc, Pista, árva fiú; Csádira Berna.

Gyönyörű volt az Árva fiu álma Újvidéken

Az újvidéki Katolikus Otthonban vasárnap és hétfőn nagyszíri sikerült gyermekelőadást rendeztek. A hatalmas termet zsúfolásig megtöltötte a közönség. Elsősorban természetesen a gyereksereg, de igen szép számmal jöttek el a felnőttek is. Nem bánták meg, mert az apróságok ezúttal is pompásan elszórakoztatták a közönséget. Gódor Antónia: Az árva fiu álma című darabját adták elő, a szerző rendezésében.

Gódor Antónia kiváló darabíró és rendezőtehetsége ezúttal is teljes pompájában érvényesült. Tudjuk, hogy gyerekelőadásnál az előkészítés és a rendezés a legfőbb kellék. Persze a szereplők is elsörendűt nyújtottak. Szilasi Marika játszott az árva fiu szerepét. Peidler Margit tündérkirálynő volt. A mostohát Blazsek Hertha alakította, Futó Erzsike az anyós.

Márkus Aranka az édesanyját. Kintőn játszottak, de a tündérek is kitétek magukért: Hozspodárszki Évike, Dániel Gizike, Vidó Irénke, Egri Márta, Rutkay Márta, Kádár Gyöngyi, Fullajtár Olga, Perepatics Évike, Dobos Kató, Trajajkó Vera, Pakosz Ilona, Nagy Vilma, Fodor Mária, Schumacher Piroška, Kiss Mária, Ertl Aranka, Ferenczi Erzsike, Marika és valamennyien a többiek is. A törpék csoportja: Palkovics Erzsike, Zsilyevics Kató, Csiffary Emma, Fodor Irénke, Mirkovics Aranka, Horváth Teruska, Fodor Irénke, Forst Magda, Faragó Katóka, Kelemen Xénia, Körmendi Kató, Ellor Olga. Táncaikat Nemes Károly tanította be.

A közönség nem győzte tapsolni a kicsinyek nagyszerű alakítását, de lelkesen ünnepelte a szerzőt és a rendezőgárdát is.

Bor, pálinka, rum, likőr

legelőnyösebb beszerzési forrása:

MAJOROS JÓZSEF, ÚJVIDÉK
Hitler Adolf utca 5.
rum, likörgyára és bornagykereskedése

Nagy sikerrel mutatkozott be Csantavéren a bácsjózseffalvi székely énekkar. Vasárnap este felejthetetlen előadás volt része Csantavér közönségének. A Dankó-féle vendéglőben a Csantavértől 8 kilométerre fekvő Bácsjózseffalva székelyek mintegy 40 tagú vegyes énekkara rendezett beütató előadást. A termet szüntől megöltözött közönség előtt dr. Németh Kálmán a józseffalviak szeretett plébánosa mondotta el bevezető beszédét, amelyben vázolta a székely énekkar üldöztetését Bukovinában és megaláztatását az idegen uralom részéről. A nagy tetszéssel fogadott előadás után kezdte meg Bene József tanító karvezetésével hangversenyt a színpompás székely visletbe öltözött együttes. Az előadás 2 részből, egy-

házi és világból állott. Az egyházi énekek közül különösen nagy hatást keltett Palesztrina: Nagy Felség, Gebhardt: Glória, valamint az Enek Szent Istvánhoz: Ah, hol vagy... címűek. A világi részben előadottak között több székely nép, műdal és székely kesergő is volt. Az énekkar tökéletesen adta elő az énekeket, amelyek között 2, 3, sőt 4 szólamú darabok is akadtak. A női és férfi együttes tudása Bene József székely tanító kar nagy munkáját dicséri, akit fáradhatatlan energiával eszolgálja és tanítja az együttes. Nagy Ferenc csantavéri községi főjegyző az előadás végén szép szavakkal mondott köszönetet az énekkarnak és vezetésének. Az előadás után ismerkedés volt a csantavériek és a józseffalviak között.

APRÓHIRDETÉSEK

10 szög terjedő apróhirdetés ára, egy hétköznap mint vasárnap 2 pen. 20 Minderen további szó 15 fillér, vastagbetűs 30 fillér. Hirdetéseket a masnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel.

Levelezés

SOMOgyi ANNA, obecsei születésű leány, aki Újvidéken szolgál, jelentkezzen Lovász utca 16. szám alatt. 12441

Állási keres

16 éves **LEANY** gyermekek mellett állást vállalna. Zehes Katira, Botond-utca 24. 12444

KERESLET

MINDENES BEJARONÓI keresek azonnali beépésre. Cím megtudható a kiadóban. 12374

Komoly gyermekszerepet **MINDENES** azonnali felvételt. Kovács Sándor, Balaton-u. 17. II. em. 12418

CIMFESTŐSEGED, üvegmaratási munkában járta, azonnali felvételt. „Alba” tükrök és üvegipar. Újvidék, Petőfi Sándor-utca 53. 12447

Élkezzen ön is a „Kis Hungáriában” Pummer Sándor u ca 9.
Uj vezetés — Olcsó árak — Menürendszer — Izletes — Társulási
Ébéd 12-3-ig, vacsora 6-9-ig kihordásra is állandóan kapható. Aboncsneknek kedvezmény. Címre ügyeljen. „Kis Hungaria” Újvidék, Pummer Sándor utca 9

KIADÓ

EGYAGYAS SZOBA, fürdőszobahasználattal, vízvezető részére azonnal kiadó. Tompa Mihály-utca 5. földszint jobbra (a Törvényszéki-palota mögött).

Elegánsan berendezett 2 SZOBAS LAKAS összkomforttal azonnal kiadó. Újvidék, Délvidék u. 4/II. Ernst. — Ugyanott néhány íróasztal és perzsaszőnyeg eladó.

Kitűnően sikerült az újvidéki „Kedélyes hangverseny”. Az újvidéki Rákóczi filmszínház zsúfolásig megtelt nagytermében szeptember este a drezdai szász államú opera művészei hangversenyt rendeztek. A művészt kitűnően sikerült a németországi művészek valóban olyan tökéletesen nyújtottak, amely világvizonylatban is a legjobbra számíthat. A közönség nem fogott ki a tapsból s szinte szakadatlanul ünnepelte a pompás művészeket.

A kisbogyói **KALASZ** és **KALOT** kitűnően sikerült Szent Erzsébet ünnepélyt rendeztek. Az előadás megkezdése előtt Tamás Péter kaplán, lelkipásztor bevezető beszédében Szent Erzsébet életét ismertette és a magyar nemzetartásról és törhetetlen hazaszeretetről tartott kitűnő előadást. Utána Dudás Szilveszter tanító, a DMKS-tükörbe tartott felolvasást, amelyben a jövő hónapban kezdődő iskolán kívüli és irástudatlanokat képző, valamint iskolai továbbképző tanfolyamok látogatására hívta fel a lakosságot. Ezután színe hozták: Pohánka Jenő „Magyar Szent Erzsébet” című 2 felvonásos színdarabját. A szereplők kivétel nélkül kitűnően megállták a helyüket, de különösen kitűnően alakításukkal a következők: Kovács Matildka, Olah Lajos, Kelemen Manci, Fodor Rozsika, Sipos Manci, Fehér Dönczi, Benkó Mariška, Dévics Ilonka, Csáki Bözsike, Jankovics Lóránt, rajtuk kívül jók voltak még Szokolovics Magdi, Süli Jani, Szűcs Ilonka, Páll Ilonka, Csöke Bandi, Dudás Béla, Kalacsai Imre, Kiss Feri, Zsádányi László és Skobrák János. A gyönyörű előadás megrendezéséért Tamás Péter kaplánt illeti a legfeljesebb elismerés, akit a lelkes közönség meleg szeretettel ünnepelt az előadás végén.

SZABOSEGED és **SEGEDNO** varrógéppel azonnali felvételt. Pápai, Alkotmány u. 24. 12436

Tűzbiztos páncél iratszekrény
legalább 80x160 cm. belmértel azonnali megrendelésre.
Bacs-Bodrog Varmegyei közéleti Szövetkezet Zombor Varmegyei háza

ELADÓ

Gyönyörű új eseresznye **HALOSZO**, BA eladó Szabados műasztalossal, Goethe-u. 5. (Habag mellett). 12400

ELADÓ tölgyfaebédő és rézhálószoba. Gr. Csáky István-utca 9. félelemel. 12400

ELADÓ több férfi szabó varrógép. Almási-u. 5. 12448

ELADÓ zongora, rövid, jókarban lévő **LYRA** márka és egy aranyozott barokkstílusú szalongarnitúra. Dr. Bárdossy László-u. 18. I. em. balra. 12430

VILLANYGRAMAFON rádióhoz kapcsolható és 1 washordó eladó. Gaál Ferenc, Hitler u. 9. (Fényképész udvar). 12428

ELADÓ: majdnem új pótkocsi 5-4 tonnas teherképes. Horváth György Újváros, Kossuth Lajos utca 28. 12408

TRUPPEL BÉLA
Az ország egyik legnagyobb hangszerelete a „Hohner” harmonikák vezérképviselése és lakata Újvidék, Duna-utca

Reggeli Újság

N A P I L A P
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Újvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
Telefon: 21-37, éjjele 20-58
Kiadó: András Dezső
ELŐFIZETÉS:
Egy óra postai kikézb. P. 3.—
Három óra postai kikézb. P. 8.70
*
Aki nem posta, hanem helyi árusító útján kívánja a lap kézbesítését, annak a kihordásért az árusító — 60 fillért számít fel.